

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: José Luis Terrón Blanco
Correu electrònic: JoseLuis.Terron@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Les pràctiques es faran preferentment en català

Prerequisits

Coneixements bàsics de redacció i producció periodística i informàtica per a usuari

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és aportar coneixements bàsics sobre la producció i expressió periodística en suports digitals. Es tractarà de manera preponderant les xarxes socials com a instrument del treball periodístic al mateix temps que es donaran a conèixer noves formes periodístiques: periodisme de precisió i periodisme mòbil.

Es tracta que els alumnes siguin capaços d'usar plataformes digitals com a eines periodístiques, el que suposa acomodar les formes expressives als nous suports a l'una de ser capaços de gestionar-los i que aquesta gestió sigui solidària, és a dir, que aprofiti les sinergies que es donen entre ells.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Dissenyar els aspectes formals i estètics en mitjans escrits, gràfics, audiovisuals o digitals, i usar tècniques informàtiques per a la representació d'informació mitjançant sistemes infogràfics i documentals.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els processos tècnics i la narrativitat pròpia del fotoperiodisme.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Conèixer i saber aplicar els programes informàtics adequats per a desenvolupar processos infogràfics.
4. Conèixer i utilitzar professionalment instruments necessaris per a enregistrar veu i imatge.
5. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
8. Gestionar el temps de manera adequada.
9. Identificar i distingir les prescripcions tècniques necessàries per a comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació (premsa, audiovisual, multimèdia).
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
11. Usar adequadament els recursos comunicatius d'Internet.
12. Usar tècniques informàtiques per a la representació i la transmissió de fets i dades mitjançant sistemes infogràfics.
13. Utilitzar criteris de responsabilitat social en els diversos processos de producció informativa.
14. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.
15. Valorar la utilització del disseny en tots els mitjans de comunicació com a suport a la transmissió d'informacions en premsa, ràdio, televisió i multimèdia.

Continguts

- La finalitat comunicativa i els processos de producció individual
- Gèneres multimèdia interactius: l'entrevista i el reportatge
- La xarxes socials mediatitzades
- .Paul Baran
- .Producció i Expressió Periodística en Multimèdia i Interactius 2013 - 2014
- .Les xarxes directes i les indirectes i les seves estructures
- .El component gegant
- .La identitat digital
- .Anàlisi dels seus usos
- Els relats multimèdia interactius (exemples)
- Altres relats periodístics: convergència, participació, interactivitat i canvi de rols
- .Crossmedia i transmedia
- .La proximitat; el periodisme ciutadà
- .El periodisme obert i l'accés a les dades
- .Periodisme de dades

.Periodisme mòbil

- Nous processos productius en la redacció multimèdia

.Els nous perfils professionals: SEO, Community Manager, curador,...

- Eines per a la producció de peces multimèdia

.El streaming

.La realitat augmentada

- La propietat intel·lectual. Les llicències obertes

.La privadesa

.La neutralitat de la xarxa, l'ample de banda i la bretxa digital

- Morfologia

.Tipologies clàssiques i evolucions modernes

.Continguts generalistes, temàtics, visuals, etc.

.Estructures, formats fixos o opcionals, retícules per a presentació i estandardització, fil conductor, nivells de profunditat, zones actives, etc.

- De la participació a la mineria de dades (eines)

- La crisi dels mitjans de comunicació

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura implica la realització de diferents tipus d'activitats formatives:

- Activitats dirigides:

a) Classes magistrals: explicació dels conceptes teòrics i pràctics.

b) Seminaris. El seu objectiu és aprofundir -amb treballs en grup i activitats específiques- sobre conceptes bàsics.

c) Pràctiques al Laboratori. Els principals objectius són que l'alumne realitzi blogs informatius

- Activitats supervisades:

a) Tutories presencials individuals o en grup. La seva finalitat és resoldre problemes d'aprenentatge.

- Activitats autònomes.

a) Els estudiants hauran de fer les lectures indicades com a obligatòries i totes les activitats planificades per un correcte desenvolupament dels seminaris i les pràctiques al Laboratori; a més de l'estudi amb una lectura comprensiva de la bibliografia bàsica.

- Activitats d'avaluació

(part d'una sessió presencial es dedicarà a la realització d'un examen escrit).

En total, hi participen 9 professors. D'una banda, dos s'encarreguen de les classes magistrals i, de l'altra, tots desenvolupen la resta d'activitats en grups d'uns 25 estudiants.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Magistral	12	0,48	13, 15
Pràctiques de laboratori	21	0,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Reavaluació	3	0,12	2, 9, 14, 15
Seminaris	9	0,36	6, 7, 9, 10, 13
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	6
Tipus: Autònomes			
Treball Autònom	65	2,6	3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Avaluació

- Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant diferents procediments:

- a) Examen (40%)
- c) Resultats de les proves pràctiques de laboratori (50%)
- d) Intervenció en els Seminaris (10%)

La nota final serà la suma de la puntuació obtinguda en l'examen, els seminaris i les pràctiques. Per aprovar l'assignatura s'haurà d'haver aprovat l'examen teòric (2 o més sobre 4)

Podran presentar-se a reavaluació tots els alumnes que hagin participat de l'avaluació contínua i hagin suspès l'examen teòric.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	40%	3	0,12	4, 9
Pràctiques de laboratori	50%	21	0,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Seminaris	10%	6	0,24	6, 10, 13, 15

Bibliografia

Bàsica:

Arriagada, E. Tsunami digital: el nuevo poder de las audiencias en redes sociales, 2013.

http://www.amazon.com/Tsunami-Digital-audiencias-sociales-ebook/dp/B00DHSBAFQ/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid

Benassini, C, Convergencia tecnológica en la circulación de información, Re. Mexicana de Comunicación, 2012

<http://mexicanadecomunicacion.com.mx/rmc/2012/04/30/convergencia-tecnologica-en-la-circulacion-de-informac>

Benkler, Y. La economía política del procomún. Novatica, No 163, 6-9, 2003.

Bernal Triviño, Al. Herramientas digitales para periodistas, Editorial UOC, Barcelona, 2015

Briggs, M., Periodismo 2.0. Knight Center for Journalism in the Americas, Austin, 2007.

<http://www.vinv.ucr.ac.cr/docs/divulgacion-ciencia/libros-y-tesis/periodismo-2.0.pdf>

Canavilhas, J., Webnoticia: propuesta de modelo periodístico para la WWW. Covilhã, Livros LabCom, 2007.

<http://www.livroslabcom.ubi.pt/pdfs/canavilhas-webnoticia-final.pdf>

Cobo, S, Internet para periodistas, UOC, Barcelona, 2012

Cabrera, Mª Ángeles (coord.). Evolución de los cybermedios : de la convergencia digital a la distribución multiplataforma, Fragua, Madrid, 2013

Cantalapiedra, M.J., ¿Una mera transposición? Los géneros periodísticos en la red, en Telos, Cuadernos de Comunicación, Tecnología i Sociedad, 59, Segunda Época. Madrid. 2004

<http://sociedadinformacion.fundacion.telefonica.com/telos/articulocadernom.asp@idarticulo=4&rev=59.htm>

Evoca Comunicación e Imagen, El futuro del periodismo, Cuadernos de Comunicación evoca, n 7, 2012

<http://www.evocaimagen.com/cuadernos/cuadernos7.pdf>

García Aviles, JA. Comunicar en la Sociedad Red. Teorías, Modelos y Prácticas, Editorial UOC, Barcelona, 2015.

Herrera Damas, Susana. Indicaciones recurrentes en las normativas para el uso periodístico de las redes sociales,

en

http://www.academia.edu/2568130/Indicaciones_recurrentes_en_las_normativas_para_el_uso_period%C3%AD

IAB, La comunicación en medios sociales, Cuadernos de Comunicación Interactiva, vol 8

www.iabspain.net/descargas/descarga.php?id=124

Larrondo Ureta, A., Los géneros en la redacción ciberperiodística. Contexto, teoría i práctica actual. Bilbao, UPV/EHU, 2009

López, Xóse, Mudanzas periodísticas locales, Portal de la Comunicación, 2012

http://www.portalcomunicacion.com/lecciones_det.asp?id=72

Noguera Vivo, J. M. et al. Redes para estudiantes de comunicación. UOC, Barcelona, 2011.

Peiró, K.; Guallart, J. Introducció al periodisme de dades. Característiques, panoràmica i exemples. Item: revista de biblioteconomia i documentació, No 5, 2-36, 2013.

Porto, D.; Flores, J. Periodismo transmedia, Fragua, Madrid, 2012

Reig Hernández, Dolors Socionomía. ¿Vas a perderte la revolución social? Deusto, Bilbao, 2012

Salaverría Aliaga, Ramón; Díaz Noci, Javier. Cap II: Hipertexto periodístico: teoría i modelos, pp. 81-193. En Salaverría Aliaga, Ramón; Díaz Noci, Javier, Manual de redacción ciberperiodística. Ariel, Barcelona, 2003.

Tascón, M., Datos i nuevas formas de narrar, fnpi, 2011.

<http://www.fnpi.org/laboratorio/?p=385>

Valero, José Luis. Infografía digital. La visualización sintética. Bosch, Barcelona, 2012.

Valero, J L, Algunas consideraciones sobre la infografía digital. Portal de la Comunicación, 2010

http://www.portalcomunicacion.com/uploads/pdf/58_esp.pdf

VVAA, Reflexiones, periodismo y redes sociales, Clases de Periodismo, 2011

http://es.scribd.com/fullscreen/79583155?access_key=key-ife3k38380g7pz6vi9f

Complementària:

Adro, Vico, E. Las teorías profesionales y las 5 crisis del periodismo. CIC, No 18, 69-81, 2013.

Alcántara, JF, La sociedad de control. Privacidad, propiedad intelectual y futuro de la libertad, Ediciones El Cobre, 2008

<http://www.versvs.net/la-sociedad-de-control/la-sociedad-de-control.pdf>

Arcila, C.; Ferrer, A. (eds), Reflexiones sobre comunicación, tecnología i sociedad. Digitalización i ecología de los medios, Universidad de los Andes, S. Cristobal, 2011.

<http://issuu.com/Grupcomunicacionula/docs/ecologiademedios>

AP. Las normas de AP sobre social media en español, 2013

<http://www.clasesdeperiodismo.com/2013/06/18/las-normas-de-ap-sobre-social-media-en-espanol/>

Crucianelli, S., Herramientas digitales para periodistas, Knight Center for Journalism in the Americas, Austin, 2010.

<http://knightcenter.utexas.edu/hdpp.php>

Díaz Noci, J. Los géneros ciberperiodísticos: una aproximación teórica a los cibertextos, sus elementos y su tipología, III Congreso Iberoamericano de Periodismo Digital, Santiago de Compostela, 2004.

<http://www6.ufrgs.br/limc/participativo/pdf/generos.pdf>

Domínguez, Eva; Pérez Colomé, Jordi. Microperiodismos : aventuras digitales en tiempos de crisis. UOC, Barcelona, 2012

Ebook del XIII Congreso de Periodismo Digital, Huesca, 2012

<http://www.clasesdeperiodismo.com/2012/03/16/descarga-el-ebook-del-xiii-congreso-de-periodismo-digital/>

Evoca Comunicación e Imagen, La revolución de la prensa digital, Madrid, Cuadernos de Comunicación Evoca, 2009.

<http://www.evocaimagen.com/cuadernos/cuadernos1.pdf>

Franco, Guillermo, Cómo escribir para la web, Knight Center for Journalism in the Americas, Austin, 2008.

http://knightcenter.utexas.edu/como_web.php

Galán Ugartemendía, JI, La transmedialidad, una nueva gramática para el sujeto complejo, Portal de la Comunicación, 2012

http://www.portalcomunicacion.com/lecciones_det.asp?id=71

Guallar, J La renovación de los diarios digitales: rediseños y web 2.0 El profesional de la información, v.16, n. 3, mayo-junio 2007

http://barcelona.academia.edu/JavierGuallar/Papers/128021/La_renovacion_de_los_diarios_digitales_redisenos

Infografía con la historia de las redes sociales desde 1978 hasta 2012

<http://www.clasesdeperiodismo.com/2012/02/17/la-historia-de-las-redes-sociales-desde-1978-hasta-2012/>

Miller, Ch. (ed.), The future of journalism: Papers from a Conference Organised by the BBC College of Journalism. 2009

http://www.bbc.co.uk/blogs/theeditors/future_of_journalism.pdf

Mozorov, E. El desengaño de Internet. Barcelona, Debate, 2012.

Orihuela, José Luis Mundo Twitter, Alienta, Barcelona, 2011

Orihuela, José Luis, La revolución de los blogs, La Esfera de los Libros, Madrid, 2006.

Pew Internet: También en Facebook hay división del trabajo: unos pocos animan la fiesta, mientras los demás se quedan de brazos cruzados, 2012

<http://www.elpuercoespín.com.ar/2012/02/13/tambien-en-facebook-hay-division-del-trabajo-unos-pocos-animan-l>

Polo, J., Twitter...para quien no usa Twitter, Bubok, 2009.

<http://www.bubok.es/libros/16583/Twitter-para-quien-no-usa-Twitter-BN>

Ramiro Castro, S Cibers y Redes, Laborde, Buenos Aires, 2011.

Rosique, G.; Barranquero, A. Periodismo lento (slow journalism) en la era de la inmediate, El profesional de la información, V. 24, No 4, 451-462, 2015.

Scolari, C. Narrativas transmedias, Deusto, Barcelona, 2013.

Scolari, Carlos, Transmedia storytelling: más allá de la ficción, en Hipermediaciones (10 de abril de 2011):

<http://hipermediaciones.com/2011/04/10/transmedia-storytelling-mas-alla-de-la-ficcion/>

Valero, JL. La síntesis infodigital: El cambio en la comunicación local, pp. 209-226, ZER, n 30, 2012.

Varela, J., Blogs versus SMS. Periodismo 3.0 o la socialización de la información, en Telos, Cuadernos de Comunicación, Tecnología i Sociedad, 65, Segunda Época. Madrid, 2005

<http://sociedadinformacion.fundacion.telefonica.com/telos/articulocuaderno.asp?idarticulo=7&rev=65.htm>

VV.AA. El poder de las redes sociales. Barcelona, La Vanguardia, 2014.

Informes:

- Barómetro del CIS, junio 2012

http://datos.cis.es/pdf/Es2948mar_A.pdf

- Informe xarxes socials IAB Spain 2010:

http://www.slideshare.net/IAB_Spain/informe-redes-sociales-iab-2010-noviembre-2010

- Oleadas EGM

www.aimc.es

- Quinta Oleada Observatorio Redes Sociales:

<http://es.slideshare.net/TCAnalysis/5-oleada-observatorio-redes-sociales>

- 16ª encuesta AIMC a usuarios de Internet (2014)

<http://download.aimc.es/aimc/J5d8yq/macro2013.pdf>

-Informe eEspaña 2013

http://www.proyectosfundacionorange.es/docs/eEspana_2013_web.pdf

Links d'interès:

dos en social

<http://www.dosensocial.com/>

Clases de Periodismo

www.clasesdeperiodismo.com/

Fundación Nuevo Periodismo Iberoamericano

<http://www.fnpi.org/>

Information is Beautiful

<http://www.informationisbeautiful.net/>

Periodismo Ciudadano

www.periodismociudadano.com/

Puro Marketing

<http://www.puromarketing.com/>

VisualJournalism

<http://visualjournalism.com/>

Glossaris:

Analítica web, conceptos básicos

<http://www.manualdeestilo.com/herramienta/analitica-web-conceptos-basicos/>

Estándares web

<http://www.manualdeestilo.com/herramienta/estandares-web/>